

Sygn. akt III Ca 833/20

POSTANOWIENIE

Dnia 5 maja 2021 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia Sądu Okręgowego Magdalena Balion-Hajduk

Sędziowie: Sądu Okręgowego Henryk Brzyżkiewicz

Sądu Okręgowego Mirella Szpyrka

Protokolant Aleksandra Sado-Stach

po rozpoznaniu w dniu 5 maja 2021 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z wniosku A. S. (1)

z udziałem K. G.

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Rejonowego w Zabrzu

z dnia 25 lutego 2020 r., sygn. akt VIII Ns 228/17

postanawia:

- 1) ***zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie IV o tyle tylko, że zasądzić ustawowe odsetki za opóźnienie w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z ustalonych rat;***
- 2) ***oddalić apelację w pozostałym zakresie;***
- 3) ***zasądzić od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania kwotę 900 zł (dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.***

SSO Mirella Szpyrka SSO Magdalena Balion-Hajduk SSO Henryk Brzyżkiewicz

Sygn. akt III Ca 833/20

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 25 lutego 2020 roku Sąd Rejonowy w Zabrzu dokonał podziału majątku wspólnego wnioskodawcy A. S. (2) oraz uczestniczki postępowania K. G.. Ustalił, iż w skład majątku wspólnego wchodzi prawo najmu lokalu mieszkalnego położonego w Z. przy ulicy (...) o powierzchni 82,38 m² o wartości 46 735 zł oraz ruchomości stanowiące wyposażenie mieszkania. Dokonał podziału w ten sposób, że składniki majątkowe w postaci prawa najmu oraz ruchomości o wartości 53 465 zł przyznał na wyłączną własność uczestniczce postępowania i zasądził od niej na rzecz wnioskodawcy 28 732,50 zł tytułem spłaty udziału w majątku wspólnym, płatną w 54 miesięcznych ratach poczynając od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło uprawomocnienie się postanowienia. Sąd oddalił wniosek wnioskodawcy o rozliczenie nakładów z jego majątku osobistego na majątek wspólny, zniósł wzajemnie między

stronami koszty zastępstwa procesowego i ustalił, że koszty opinii biegłych wnioskodawca i uczestniczka postępowania ponoszą po połowie.

Sąd Rejonowy ustalił, że strony zawarły związek małżeński w dniu 5 czerwca 2010r. Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 8 października 2015 r., wydanym w sprawie o sygn. akt XII RC 462/13, rozwiązano przez rozwód małżeństwo stron z winy wnioskodawcy. Wyrok z dnia 8 października 2015r. uprawomocnił się z dniem 13 listopada 2015r. Strony nie zawierały umów majątkowych małżeńskich, ani też w trakcie trwania małżeństwa nie było wydane orzeczenia ustanawiającego rozdzielność majątkową małżeńską.

Ze związku małżeńskiego stron pochodzi dwoje dzieci: O. S. (1) urodzony dnia (...) oraz O. S. (2) urodzona dnia (...). W czasie trwania małżeństwa wnioskodawca pracował zawodowo na podstawie umowy o pracę, natomiast uczestniczka postępowania nie pracowała zawodowo, lecz zajmowała się domem i opieką nad dziećmi.

Wnioskodawca przed zawarciem związku małżeńskiego od stycznia 2008 r. do czerwca 2009 roku pracował za granicą na delegacji, najpierw w Niemczech, a następnie w Belgii. Dzięki temu udało mu się zaoszczędzić pieniądze w walucie obcej. Po powrocie do kraju pieniądze zostały wypłacone z rachunku bankowego i wymienione na walutę polską.

Przed zawarciem związku małżeńskiego wnioskodawca z zarobionych na delegacji pieniędzy w lipcu 2009 roku zakupił samochód osobowy A. (...) za kwotę około 22.000 zł. W trakcie trwania związku małżeńskiego wnioskodawca sprzedał ten samochód i kupił samochód osobowy A. (...). W 2014 roku wnioskodawca sprzedał samochód A. (...) i kupił samochód A. R. 156, które następnie zbył i w dniu 22 grudnia 2014r. kupił samochód V. (...).

W dniu 20 marca pomiędzy Gminą Z. a wnioskodawcą A. S. (1) jako przyszłym najemcą zawarta została umowa nr (...), której przedmiotem było

wykonanie remontu i uzupełnienie wyposażenia technicznego lokalu mieszkalnego położonego w Z. przy ul. (...) na okres od dnia 9 marca (...) do 9 listopada 2012r. Przyszły najemca zobowiązał się do wykonania remontu i uzupełnienia wyposażenia technicznego lokalu w własnym zakresie i na własny koszt w terminie do dnia 9 listopada 2012r.

W 2012 roku w przeprowadzony został generalny remont mieszkania przy ul. (...) w Z..

W trakcie remontu zostały wymienione drzwi wewnętrzne i zewnętrzne, wykonane zostały podwieszane sufity, wymienione rury kanalizacyjne w łazience, położono kafle na ścianach i podłodze w kuchni oraz w łazience, położone zostały kafle na podłodze w przedpokoju, wymieniono instalację elektryczną, założono oświetlenie, gniazda i kontakty w całym mieszkaniu, położono panele na podłogach w pokojach, zostały wytapetowane i pomalowane ściany oraz sufity, przerobiono rury gazowe w łazience, wymieniono piecyk do podgrzewania wody, wymieniono WC, zamontowano kabinę prysznicową, położono gładź na ścianach w kuchni oraz pokoju, doprowadzono ciepłą wodę rurami z łazienki do kuchni, zostały wymienione okna w mieszkaniu.

Ojciec wnioskodawcy R. S. dał synowi i jego żonie kwotę 12.000 złotych na remont mieszkania.

W dniu 3 stycznia 2013r. pomiędzy Gminą Z. jako wynajmującym a K. S. i A. S. (1) jako najemcami zawarta została umowa najmu lokalu mieszkalnego położonego w Z. przy ul. (...) o powierzchni 82,40 m². Umowa najmu została zawarta na czas nieokreślony.

W trakcie trwania małżeństwa wnioskodawca i uczestniczka postępowania nabyli ruchomości – wyposażenie mieszkania.

Wnioskodawca wyprowadził się ze wspólnego mieszkania stron w 2013 roku..

Wartość prawa najmu lokalu mieszkalnego położonego w Z. przy ul. (...) przy uwzględnieniu stanu technicznego lokalu, wynosi 46.735 zł.

Sąd I instancji nie dał wiary ani świadkom ani wnioskodawcy w zakresie, w którym wskazywali, że wnioskodawca miał kwotę 50.000 zł, którą w całości przeznaczył na remont mieszkania. Z zeznań świadka R. S. wynika, że wnioskodawca po powrocie z zagranicy wypłacił zarobione pieniądze w walucie, następnie kupił samochód A. (...) zaś resztę „trzymał u siebie”. Co istotne samochód A. (...) został kupiony przez wnioskodawcę w lipcu 2009 roku, zaś wszystkie remonty w mieszkaniu w Z. przy ul. (...) były przeprowadzone w 2012 roku, zatem po upływie 3 lat od wypłaty zaoszczędzonych pieniędzy przez wnioskodawcę. Sąd wskazał, że nie wiadomo, gdzie wnioskodawca miał przechowywać taką ilość środków pieniężnych. W tym międzyczasie wnioskodawca związał się z uczestniczką postępowania, wzięli ślub, urodziło się ich pierwsze dziecko i uczestniczka postępowania ponownie była w ciąży, a jednocześnie jedyną osobą pracującą zawodowo był wnioskodawca.

Nadto z wniosku złożonego do urzędu skarbowego o zwrot niektórych wydatków związanych z budownictwem wynika, że poniesione wydatki na remont lokalu wyniosły 14.564,54 zł. Całość wydatków wynikających z przedstawionych faktur i rachunków opiewa na kwotę łączną 24.657,93 zł, przy czym co należy podkreślić przedstawione rachunki

obejmują również składniki majątku ruchomego podlegające podziałowi np. stół prostokątny ze szkłem, meble łazienkowe, kabinę prysznicową, żyrandol, kinkiety.

Wnioskodawca nie wykazał w jakiej wysokości otrzymał zwrot podatku oraz nie wziął pod uwagę, że otrzymał on wraz z uczestniczką postępowania darowiznę od jego ojca w kwocie 12.000 zł. Nie wiadomo, które prace oraz zakupy materiałów zostały sfinansowane ze środków pochodzących z majątku osobistego wnioskodawcy, a które ze środków otrzymanych od ojca, tym bardziej że jak wynika z dokumentów dołączonych do wniosku koszt wymiany okien oraz drzwi wewnętrznych i zewnętrznych był niższy niż kwota 12.000 zł.

Sąd Rejonowy uznał, że przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego, który miałby wycenić wszystkie prace remontowe przeprowadzone w lokalu mieszkalnym położonym w Z. przy ul. (...) nie miałoby znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, skoro wnioskodawca nie wykazał, które konkretnie wydatki na remont bądź też jakie konkretnie prace zostały pokryte ze środków pochodzących z jego majątku osobistego.

Sąd Rejonowy jako podstawę prawną orzeczenia powołał art. 31 § 1 k.r.o., art. 567 k.p.c. w art. 688 k.p.c. oraz art. 567 § 1 k.p.c. w zw. z art. 45 k.r.o. Spłatę ustalił na podstawie art. 212 § 1 i 3 k.c., biorąc pod uwagę zarówno interes uczestniczki postępowania jak i interes wnioskodawcy do uzyskania spłaty w rozsądnym terminie.

Rozkładając uczestnicze postępowania spłatę na 54 miesięczne raty Sąd miał na uwadze sytuację osobistą i majątkową uczestniczki postępowania, która prowadzi gospodarstwo domowe sama i ma na utrzymaniu 4 małoletnich dzieci, a jednocześnie nie uzyskuje wysokich dochodów.

Sąd I instancji uznał także, że rozliczenie nakładów nie zasługuje na uwzględnienie co do zasady. Ewentualnie czynione nakłady przez wnioskodawcę z majątku osobistego były poczynione nie na majątek wspólny, lecz na majątek osoby trzeciej czyli Gminy Z.. Przy czym nawet gdyby przyjąć, że przysługuje wnioskodawcy roszczenie o zwrot nakładów poczynionych z majątku odrębnego na lokal mieszkalny będący przedmiotem najmu stron to wnioskodawca nie wykazał wysokości nakładów.

Nadto uwzględnienie tego żądania powodowałoby, iż uczestniczka postępowania zostałaby dwukrotnie obciążona kosztami remontu lokalu, albowiem stan techniczny lokalu oraz standard wykończenia pomieszczeń uwzględniony został przy wycenie przez rzeczoznawcę majątkowego jako jedna z cech mająca w aż 30% wpływ na wycenę prawa najmu, która to wycena stanowiła podstawę do przyjęcia wartości prawa najmu przy podziale.

Sąd zniósł wzajemnie między stronami koszty zastępstwa procesowego, uznając na podstawie art. 520 § 1 k.p.c., że każda ze stron winna ponieść koszty zastępstwa procesowego związane ze swym udziałem w sprawie, zaś co do kosztów opinii biegłych wydanych w sprawie Sąd uznał, że skoro udziały w majątku wspólnym stron są równe, obie strony w

równy sposób były zainteresowane dokonaniem podziału majątku, dlatego też po połowie powinny ponieść koszty opinii biegłych.

Wnioskodawca zaskarżył postanowienie w pkt IV w zakresie dotyczącym rozłożenia zasądzonej należności na raty, w pkt VI, domagając się zasądzenia spłaty udziałów majątku wspólnym w całości i płatnej w terminie 14 dni od uprawomocnienia się postanowienia z odsetkami ustawowymi oraz przez ustalenie, że wnioskodawca poczynił nakład z majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 50 000 zł i dokonanie rozliczenia tego nakładu przez zasądzenie od uczestniczki na jego rzecz 25 000 zł płatnej w terminie 14 dni od uprawomocnienia się postanowienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, w pkt VII przez zasądzenie na rzecz wnioskodawcy od uczestniczki postępowania zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, w pkt VIII przez obciążenie uczestniczki postępowania w całości kosztami opinii biegłych oraz zasądzenia kosztów postępowania odwoławczego ewentualnie o uchylenie postanowienia zaskarżonej części przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Z ostrożności procesowej wnioskodawca wniósł o zmianę postanowienia przez dodanie punktu i ustalenie, że w skład majątku wspólnego wchodzi wierzytelność przysługująca stronom od gminy Z. o wartości 50 000 zł i przyznanie wszystkich składników uczestniczce postępowania i tym samym zasądzenie ponad zasądzoną już kwotę połowy wartości wierzytelności to jest 25 000 zł. Wniósł również o dopuszczenie w postępowaniu odwoławczym dowodu z opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości na potwierdzenie w jaki sposób remont mieszkania wpłynął na wartość rynkową prawa najmu, jaka jest wartość nakładów poczynionych przez wnioskodawcę na wskazany lokal mieszkalny przy uwzględnieniu wartości materiałów własnych i robocizny.

Uczestniczka postępowania wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego na swoją rzecz.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja wnioskodawcy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. została uwzględniona jedynie w niewielkim zakresie, a mianowicie Sąd Okręgowy na mocy art. 212 § 3 k.c. dodał do orzeczenia, w którym zasądzono od uczestniczki na rzecz wnioskodawcy spłatę rozłożoną na 54 raty ustawowe odsetki za opóźnienie w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat.

W pozostałym zakresie apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie. Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił zarówno stan faktyczny, w oparciu o który dokonał podziału majątku wspólnego i powołał prawidłową podstawę prawną orzeczenia. Sąd odwoławczy ustalenia te i podstawę rozstrzygnięcia podzieliła i przyjmuje za własne. Odnosząc się do zarzutów apelacji, przede wszystkim jeśli chodzi o oddalenie wniosku wnioskodawcy o rozliczenie nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny w postaci remontu lokalu mieszkalnego,

który wnioskodawca i uczestniczka wynajmowali od gminy Z., rację ma Sąd I instancji, że to na wnioskodawcy zgodnie z art. 6 k.c. ciążył obowiązek wykazania okoliczności poniesienia takich nakładów, wysokości posiadanych środków i wykazania konkretnych nakładów sfinansowanych ze środków nie wchodzących w skład majątku wspólnego. Z przedstawionych przez wnioskodawcę dowodów nie wynika, że poniósł nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny. Wnioskodawca przedstawił faktury, przedstawił także wniosek skierowany do urzędu skarbowego o odliczenie od podatku poniesionych wydatków na remont lokalu. Wynika z nich, że remont ten opiewał na 14 564,54 zł, przy czym 12 000 zł na remont uczestniczka postępowania i wnioskodawca otrzymali od jego ojca w formie darowizny. Zeznania wnioskodawcy w tym zakresie są gołosłowne i sprzeczne z pozostałymi dowodami. Nie było między wnioskodawcą, a uczestniczką postępowania sporu co do tego, iż wnioskodawca miał przed zawarciem związku małżeńskiego pieniądze, które zarobił za granicą w 2009 roku, choć uczestniczka nie знаła dokładnej kwoty. Wnioskodawca zaś nie wykazał jakimi środkami dysponował w chwili kiedy przeprowadzał remont lokalu mieszkalnego w 2012 roku, zwłaszcza że za zarobione pieniądze kupił samochód A. (...) o wartości 22 000 zł. W tym stanie rzeczy Sąd Rejonowy zasadnie oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy, który miałby wycenić wartość nakładów, albowiem biegły nie może ustalać stanu faktycznego. To strony najpierw

muszą wykazać, jakie nakłady poczyniły z jakich środków, a dopiero później po dokonaniu takich ustaleń można przeprowadzić dowód z opinii biegłego, który wyceni ściśle określone i wykazane nakłady poniesione z majątku osobistego na majątek wspólny. Tym samym oddaleniu podlegał również wniosek wnioskodawcy ponowiony w postępowaniu odwoławczym. Słusznie Sąd Rejonowy także wskazał, iż nakłady zostały uwzględnione przy wycenie umowy najmu jako podwyższające standard lokalu i znalazły swoje odzwierciedlenie w wartości najmu, podwyższając je o 30 %.

Także wniosek alternatywny zawarty w apelacji o zaliczenie w poczet majątek wspólnego wierzytelności wobec Gminy Z. z tytułu poniesionych nakładów nie zasługiwał na uwzględnienie, albowiem zawartej z gminą umowy wynika, że wszystkie remonty zostaną poniesione na własny koszt. W umowie zawartej z Gminą Z. 9 marca 2012r. , której przedmiotem było wykonanie remontu i uzupełnienie wyposażenia technicznego lokalu mieszkalnego położonego w Z. przy ulicy (...) wnioskodawca zobowiązał się na się do wykonania remontu we własnym zakresie i na własny koszt, a zatem nie przysługuje mu w stosunku do gminy wierzytelność o zwrot kosztów remontu.

Uwzględniając sytuację życiową i rodzinną uczestniczki postępowania zgodzić należy się z rozstrzygnięciem Sądu I instancji, w którym rozłożył zasądzoną na rzecz wnioskodawcy spłatę aż na 54 raty. Uczestniczka postępowania samodzielnie wychowuje czworo małoletnich dzieci, w tym dwójka dzieci pochodzi ze związku małżeńskiego z wnioskodawcą. Utrzymuje się głównie ze świadczenia 500 + , wynoszącego łącznie 2000 zł oraz alimentów w kwocie 1100 zł. Zarzut wnioskodawcy, iż z uwagi na długotrwałość postępowania uczestniczka mogła już wcześniej przygotować się do spłaty jest bezzasadny, albowiem strony w toku postępowania zmieniały swoje stanowiska co do tego komu przyznać

prawo najmu lokalu mieszkalnego, a ponadto mając na uwadze wysokość dochodów uczestniczki wcześniejsze przygotowywanie się do spłaty wnioskodawcy była niemożliwe lub co najmniej bardzo utrudnione.

Jeśli chodzi o zarzut dotyczący rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przed Sądem I instancji Sąd odwoławczy podziela stanowisko Sądu Rejonowego. Co do kosztów zastępstwa procesowego uczestniczka postępowanie i wnioskodawca byli w równym stopniu zainteresowani wytoczeniem postępowania i rozstrzygnięciem, stąd każdy powinien te koszty ponieść we własnym zakresie. Także koszty opinii biegłych były poniesione zarówno w interesie wnioskodawcy jak i uczestniczki, stąd obciążenie ich kosztami opinii biegłych po połowie jest w pełni uzasadnione.

Podsumowując Sąd Okręgowy w zasadniczej w części uznał apelację wnioskodawcy za bezzasadną i na mocy art. 385 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. apelację oddalił, natomiast na mocy art. 520 § 2 k.p.c. zasądził od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki postępowania koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym albowiem na etapie postępowania odwoławczego interesy wnioskodawcy i uczestniczki były sprzeczne.

SSO Mirella Szpyrka SSO Magdalena Balion – Hajduk SSO Henryk Brzykiewicz